

jaunajai valdībai

DIENAS
TĒMA

UZZIŅAI

DAĻA NO JAUNĀS VALDĪBAS PLĀNA:

- atbalstīt nacionālās aizsardzības industrijas attīstību;
- izstrādāt un ieviest jaunu iekšlietu dienestu darbinieku atalgojuma sistēmu;
- sniegt politisku, militāru, finansiālu, humānu un ekonomisku atbalstu Ukrainai cīņā pret Krievijas agresiju, turpinot piegādāt Ukrainai bruņojumu un ekipējumu, apmācot Ukrainas bruņoto spēku karavīrus u.c.;
- pamatizglītībā uzsākt pakāpenisku pāreju uz otro svešvalodu uz kādu no ES valstu valodām;
- virzīties uz obligātas vidējās izglītības ieviešanu;
- investēt zinātnes universitāšu konkurētspējā, panākot zinātnes universitāšu iekļūšanu starptautisko reitingu top 500;
- pilnveidot sociālo garantiju sistēmu sportistiem un sporta veterāniem;
- turpināt darbaspēka nodokļu sloga pārnēsi uz netiešajiem nodokļiem;
- samazināt ienākumu nevienlīdzību Latvijā, tai skaitā turpinot tendenci pakāpeniski palielināt atvieglojumu par apgādībā esošām personām un pārskatot nodokļu atvieglojumu apmēru personām ar invaliditāti un politiski represētajām personām;
- palielināt mājokļu pieejamību reģionos, ieviešot ALTUM īres mājokļu programmas ar izpirkuma tiesībām ekonomiskā tipa privātmājām uz pašvaldības zemes;
- nodrošināt sabiedriskā transporta pieejamību un atbilstošu pakalpojumu kvalitāti visā Latvijā, kā galveno sabiedrisko pārvadājuma transporta veidu izvirzot dzelzceļu;
- ar valsts atbalsta mehānismiem sekmēt lauksaimnieku, mežsaimnieku, zivsaimnieku un ražotāju kooperatīvu izveidi un to attīstību;
- pilnveidot minimālo ienākumu atbalsta sistēmu (minimālās pensijas, valsts sociālā nodrošinājuma pabalsts, garantētā minimālā ienākuma sliekšnis, trūcīgas un maznodrošinātas mājsaimniecības ienākumu sliekšnis);
- turpināt ieviest brīvāku un godīgāku konkurenci medikamentu tirgū, pilnveidojot nacionālo farmācijas politiku, lai uzlabotu zāļu pieejamību un samazinātu to cenas;
- panākt, ka valsts kultūras institūcijās nodarbināto atalgojums nav zemāks par vidējo atalgojumu sabiedriskajā sektorā.

AVOTS: VALDĪBAS DEKLARĀCIJA

< Aktīvākā daļa sāksies 2023. gadā, bet pašas vēlēšanas ir 2025. gadā – tāpat šīs valdības laikā,” saka K. Bukovskis.

Smago veselības ministra portfeli tagad nesīs bezpartejiskā LĪGA MENĢELSONE, kuru šim amatam izvirzīja AS. Viņa līdz šim plašāk bija zināma kā Latvijas Darba devēju konfederācijas ģenerāldirektore.

Dienvidkurzemes novada Veselības aprūpes centra vadības pārstāve un vienlaikus arī pieredzējusi mediķe **Agrita Driviņa** uzsver, ka L. Menģelsone nenoliedzami ir gudra speciāliste ar milzīgu darba pieredzi un spējām. “Taču vienlaikus šajā gadījumā, ja veselības jomu vada cilvēks, kas nav mediķis un nav iekšā šajā sfērā, jāsaprot, ka medicīnas joma no uzņēmējdarbības ļoti atšķiras. Taču nešašaubos, ja jaunajai ministrei būs labi palīgi un viņa liks lietā savas lielās darbaspējas, viņa spētu sakārtot medicīnas nozari,” norāda A. Driviņa. “Medicīnas joma tiešām ir jāsakārto, tā jāstiprina, lai medicīna un veselības aprūpe varētu attīstīties. Sakārtotība mazinātu arī veselības aprūpes jomas vienu no galvenajām problēmām – speciālistu trūkumu. Īpaši jau reģionos, ār-

pus Rīgas, kur tuvākajā nākotnē, ja nekas netiks darīts, būs milzīgs mediķu trūkums. Lielākā daļa ģimenes ārstu un feldšeru reģionos ir pensijas vai pirmspensijas vecumā. Uzskatu, ka ir jādomā par papildu atbalsta veidiem, lai lauki nepaliktu bez speciālistiem,” viņa pauž. A. Driviņa uzskata, ka jāstiprina arī pati Veselības ministrija, tās speciālistu komanda un kompetences.

Premjera K. Kariņa līdzšinējā parlamentārā sekretāre EVIKA SILIŅA (JV) nu stājusies labklājības ministres amatā. Karjeras sākumā viņa darbojusies kā individuāli praktizējoša zvērināta advokāte ar specializāciju starptautisko un iekšējo biznesa tiesību jomā.

Liepājas Sociālā dienesta direktore Diana Mejere atzīst, ka no jaunās valdības gaida daudz. “Liepājā primāri būtu jārisina tas, lai mums vispār būtu cilvēki, kas nodrošina sociālo palīdzību un pakalpojumus, ir jādomā par sociālā darba speciālistiem. Aktuālā lieta, ko vēlētos sagaidīt arī šogad, ir mērķdotācijas, līdzīgi kā 2022. gadā. Tā bija viena no Labklājības ministrijas prioritātēm, piemaksu pie algas saņēma tie sociālā darba veicēji, kuri atbilda visiem nosacī-

jumiem un bija ieguvuši atbilstošu izglītību. Tāpat gribētos precīzākas vadlīnijas pieejamam finansējumam ES struktūrfondiem. Nav precīzi definētas mērķgrupas, kurām šis finansējums būs pieejams. Jāsaprot, vai pašvaldība var plānot jaunus sociālos pakalpojumus, pilnvērtīgi nodrošināt esošos vai šos līdzekļus izmantot infrastruktūras sakārtošanai. Sociālajam dienestam būtiski būtu savlaicīgāk saņemt informāciju par gaidāmajām izmaiņām normatīvajos aktos, lai spētu laikus informēt un apmācīt darbiniekus, jo ļoti bieži lēmumi tiek pieņemti steigā un tāpat arī ieviesti praksē. Šobrīd ir samērā sarežģīta mājokļa pabalsta piešķiršanas kārtība, vēlams to vienkāršot. Iedzīvotājiem, kas vēlas pretendēt uz mājokļa pabalstu, nav skaidrs, vai viņi var prasīt šādu atbalstu. Kad klienti ierodas, mēs šo jautājumu skaidrojām uz vietas, vērtējam, vai pabalsts pienākas vai nē. Tas būtiski pazemina Sociālā dienesta darbinieku kapacitāti, jo lielu daļu laika aizņem atteikumu sagatavošana klientiem, kuru ienākumi pārsniedz normatīvajos aktos noteiktos. Vēlams papildu valsts atbalsts ilgstošās sociālās aprūpes pakalpojuma nodrošināšanai.”

Par izglītības un zinātnes ministri izvēlēta ANDA ČAKŠA (JV) – ārste, uzņēmēja un politiķe, 13. un 14. Saeimas deputāte. Bijusi veselības ministre.

“Es pārstāvu to sabiedrības daļu, kas ir pārliecināta, ka ministram jābūt nozares profesionālim, jāstrādā kopā ar nozari,” teic Draudzīgā aicinājuma Liepājas pilsētas 5. vidusskolas direktore **Inta Korņejeva**. Viņa izskāts tieši: “Izglītības nozare šobrīd ir uz sabrukuma robežas. Tā kā pārstāvu vispārējo izglītību, tad varu spriest tikai par to, un jārisina ir ļoti daudzi jautājumi. Lai izskaidrotu katru no tiem, nepieciešama garāka diskusija.” Taču I. Korņejeva uzskata, ka visbūtiskākais risinājums ir skolotāju trūkums. Arī citi ar izglītību saistīti procesi – iekļaujošās izglītības īstenošana, kompetencēs balstītais mācību saturs, mācību materiālu izstrāde un pieejamība. “Manuprāt, mūsu valstī beidzot izglītība ir jāizvirza kā reāla prioritāte, izvērtējot esošo situāciju un plānojot darbu nākotnē, jāieklausās nozares speciālistos, kā obligāts priekšnoteikums – jānodrošina atbilstošs finansējums. Izglītība ir ļoti dārgs process, tomēr mazizglītība ilgtermiņā izmaksā daudz dārgāk.”

JĀNIS VITENBERGS (NA) ieņems satiksmes ministra amatu. Kā partijas “KPV LV” pārstāvis viņš vadījis Saeimas Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisiju, jau bijis ekonomikas ministra posteņi. 2021. gadā politiķis pievienojies NA.

“Ceļus tādā kārtībā, lai tās vietas, kuras veido kultūras kūniņas, ir pieejamas, sasniedzamas,” – to gaida Medzes un Vērgales pagasta kultūras darba organizatore **Daina Vanaga**. Mazajiem ceļiem nepieciešama regulāra pārbaude to stāvokļa noteikšanai un patiešās noslodzes mērījumi dažādos gadalaikos, tādējādi gūstot reālu ieskatu par to, kuru ceļu atjaunošana ir nepieciešama. “Būtu jauki, ja Satiksmes ministrija iestātos un koordinētu vairāk veidot un attīstīt veloinfrastruktūru. Pilsētās tā nav problēma, bet ārpus pilsētām gan,” uzsver kultūras darbiniece.

Finanšu ministra amatā stājies ARVILS AŠERADENS (JV), kurš M. Kučinska valdības laikā bija ekonomikas ministrs. Pēdējos četrus gadus viņš vadīja Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisiju, iepriekš bijis arī Finanšu ministrijas, kā arī Labklājības ministrijas parlamentārais sekretārs.

Tikmēr Ekonomikas ministriju turpinās vadīt ILZE INDRIKSONE (NA). Bijusī Talsu novada domes priekšsēdētāja vietniece ekonomikas ministra portfeli šā gada maija nogalē pārņēma no partijas biedra Jāņa Vitenberga, kuru pēc K. Kariņa pieprasījuma atsauc no amata.

Jaunizveidoto Klimata un enerģētikas ministriju vadīs bijušais ilggadējais Salaspils novada domes priekšsēdētājs RAIMONDS ČUDARS (JV). Savulaik pašvaldību vēlēšanās kandidējis gan no apvienības “Tēvzemei un Brīvībai”, gan no Latvijas Zemnieku savienības saraksta.

Ražošanas sfēras pārstāvis **Aleksandrs Šemjakins** teic, ka naudas jeb Finanšu ministrijai šobrīd būtu divi svarīgi veicami darbi – no tehniskā valsts budžeta pēc iespējas ātrāk pāriet uz ikgadējo budžetu un valsts parāda sabalansēšana. Ekonomikas ministrijai, viņaprāt, būtu jāpārskata un jānosaka tās prioritārās nozares, kas sniedz lielāko pieešanu Latvijas ekonomikai. “Nav jāpalīdz visiem pēc kārtas, bet gan tām nozarēm, kas aiz sevis spētu pavilkt arī pārējās

sfēras. Arī valsts atbalsts enerģoresursu cenu pieauguma kompensācijai pēc ziemas perioda būtu jāpārtrauc, jo “ja bērns visu laiku brauks ar ratiem, tad staigāt viņš neiemācīsies”.

Savukārt Klimata un enerģētikas ministrijai jādomā par enerģijas avotu diversifikāciju, par ko runāts jau sen. “Ministrija ir jauna, tai vajadzētu iešūpoties, laika tam vairs nav daudz. Jaunajai ministrijai būtu jānosaka konkrēts plāns nākamajiem gadiem šī procesa maksimālai veicināšanai un kontrolei. Kā vienmēr tas viss saistīts ar finansēm. Atļaujas atjaunīgo enerģoresursu apgūšanai izņēmuši ļoti daudzi, taču lielākajai daļai nav naudas projektu īstenošanai. Sanāk, ka papīri ir, bet darboties nav iespējams. Tad vajag vai nu palīdzēt projektus realizēt, vai arī anulēt tos papīrus un izsniegt atļaujas tiem, kas ir spējīgi darboties,” uzskata A. Šemjakins.

Par zemkopības ministru apstiprināts DIDZIS ŠMITS (AS), kuru iepriekšējā Saeimā ievēlēja no partijas “KPV LV”. Viņš Zemkopības ministrijā bijis Eiropas Zivsaimniecības fonda Uzraudzības komitejas loceklis, ir Latvijas Zivrupnieku un zivsaimnieku – asociāciju prezidents.

“Mazliet pārsteigta biju, uzziņot nākamā ministra kandidātu, bet neko sliktu arī nedomāju. Personīgi nepazīstu, bet nedaudz sekoju viņa aktivitātēm, jo patīk viņa drosme, tas, ka prot savaldīgi, bet argumentēti diskutēt, tajā pašā laikā dara to ar labu humora dozīti. Nebūs stagnāts, bet ceru, ka arī pārāk karstu nestrēbs. Patīk, ka viņam ir pieredze vadošā amatā, jo arī tam ir milzīga nozīme, jo ne katrs labs darba darītājs var būt vadītājs. Izglītība arī laba,” vērtē Duniņas pagasta zemnieku saimniecības “Šuķi” saimniece **Laima Veidemane**. “Zivsaimniecība ir lauksaimniecības nozare, tāpat kāda sapratne arī ir par šo sfēru. Pirmais, kas lauksaimniekus šobrīd uztrauc, ir samazinātais atbalsts kredītprocentiem un apdrošināšanas atmaksai, jo pirms tam nebijām par to brīdināti. Tūlīt priekšā jaunā lauksaimniecības politika – bail, kādus brīnumus pavasarī redzēsīm! Kāds viņš būs kā ministrs, nav ne jausmas, bet ceru to labāko, jo nepatīkamās pasaules izmaiņas neko labu nesola, tāpēc jebko prognozēt šobrīd ir neiespējami,” pauž lauksaimniece.